

To: [REDACTED] [REDACTED] @rivm.nl; [REDACTED] [REDACTED] @rivm.nl; [REDACTED]
 [REDACTED] [REDACTED] @rivm.nl; [REDACTED] [REDACTED] @rivm.nl; [REDACTED]
 [REDACTED] [REDACTED] @rivm.nl
 From: [REDACTED]
 Sent: Mon 12/21/2020 9:12:52 AM
 Subject: Doorst: RIVM Persupdate maandag 21 december 2020
 Received: Mon 12/21/2020 9:12:54 AM
[20201219 - FD Klaar met corona - maar verplicht tot optimisme.pdf](#)
 [REDACTED] buiten verzoek
[20201219 - FD Het jaar van Corendon Covid speelde een sadistisch spelletje met ons.pdf](#)
 [REDACTED] buiten verzoek
[20201221 - FD Noem de horeca geen laaghangend fruit het is ons leven.pdf](#)

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@rivm.nl>
 Datum: 21 december 2020 om 10:04:28 CET
 Onderwerp: RIVM Persupdate maandag 21 december 2020

Goedemorgen,

Hierbij de RIVM Persupdate van maandag 21 december 2020.

In deze Persupdate aandacht voor: coronavirus, [REDACTED] buiten verzoek

Coronavirus

- **Vrijdag 18 december**

- Bij het RIVM zijn tot 10.00 uur vanmorgen 12.028 nieuwe bevestigde coronabesmettingen gemeld. Dat zijn er 795 minder dan gisteren werden gemeld. De afgelopen dagen waren de cijfers iets hoger vanwege een vertraging in het GGD-computersysteem die werd ingehaald.
- Veel aandacht van media voor het aanscherpen van maatregelen door andere Europese landen, zoals Zweden, Zwitserland en Oostenrijk.
- De Europese Commissie heeft 20 miljoen sneltests besteld bij de farmaceuten Roche en Abbott ter waarde van 100 miljoen euro. De lidstaten kunnen de antigeentests gebruiken als aanvulling op de PCR-tests. Begin januari worden ze geleverd.
- Utrecht, Rotterdam en Hart voor Brabant (met onder meer Tilburg en Den Bosch) zijn de eerste drie GGD-regio's die beginnen met het vaccineren tegen corona. Dat zegt een woordvoerder van GGD-koepel GGD GHOR. Gisteren maakte minister De Jonge bekend dat de vaccinaties in principe kunnen beginnen op 8 januari. De eerste groep die wordt opgeroepen zijn medewerkers van verpleeghuizen, medewerkers van de gehandicaptenzorg en de wijkverpleging. In Utrecht wordt inderdaad van start gegaan op 8 januari, tuitert de GGD-regio. De andere twee regio's beginnen volgens de woordvoerder van de koepelorganisatie drie dagen later. Vanaf 18 januari wordt er op alle priklocaties in het land gevaccineerd.
- Nederlanders en andere buitenlanders die naar België willen komen, moeten voortaan een negatieve coronatest kunnen laten zien. Volgens VRT Nieuws is dat een van de maatregelen die het Belgische kabinet vanavond bekendmaakt. Het overlegcomité, dat bestaat uit alle regeringen in België, zit sinds 14.00 uur bijeen om te overleggen hoe het aantal besmettingen omlaag kan worden gebracht. Ook willen de Belgen volgens de VRT een coronatest verplicht stellen voor iedereen die terugkeert uit een rode zone en wordt skiën in eigen land verboden.
  - De Belgische premier De Croo heeft op een persconferentie bevestigd dat buitenlanders die naar België reizen en daar zeker 48 uur willen blijven, moeten kunnen bewijzen dat ze recent negatief getest zijn. Het is een van de maatregelen die de Belgische regering neemt om te voorkomen dat het aantal coronabesmettingen weer flink gaat stijgen. Ook wordt reizen afgeraden en gaat België strenger controleren op quarantaine en thuiswerken. Verder riep De Croo zijn landgenoten op om Kerstmis niet heel uitbundig te gaan vieren dit jaar. "Hou Kerst en corona klein."
- De Europese Commissie heeft nog eens 80 miljoen doses van het Moderna-vaccin besteld. De EC had hier eerder al een optie op genomen. Daarmee krijgt de EC 160 miljoen doses van het vaccin van het Amerikaanse bedrijf. Nederland kan aanspraak maken op 3,89 procent van de aangekochte voorraad. Op 6 januari buigt het Europees Medicijnagentschap zich over goedkeuring van het Moderna-

vaccin. Levering zou meteen daarna kunnen beginnen.

- De Amerikaanse medicijnwaakhond FDA heeft zoals verwacht het coronavaccin van farmaceut Moderna goedgekeurd. Het officiële bericht volgt op een tweet gisteren van president Trump, die al meldde dat het vaccin "in overweldigende mate" was goedgekeurd. Daar had de FDA niet op gereageerd. De VS heeft 200 miljoen doses besteld. De eerste zes miljoen worden naar verwachting dit weekend uitgeleverd.

o In vijf jaar tijd zijn in Nederland 27 miljoen vaccins geplaatst. In die periode zijn 382 mensen opgenomen in een ziekenhuis na een vaccinatie. Dat blijkt uit een inventarisatie door de onderzoeksredactie van RTL Nieuws naar bijwerkingen van vaccins. Het RIVM heeft gesproken met de redactie en hen voorzien van cijfers:

<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/artikel/5204010/vaccins-vaccinatie-bijwerkingen-corona-covid-19>

o 5.1.2e **en** 5.1.2e **blikken bij OP1 terug op hun veelbewogen jaar:**

5.1.2e

• Zaterdag 19 december

o Veel landelijke kranten blikken terug op 2020 aan de hand van interviews:

- Het Algemeen Dagblad keek met verschillende personen terug op 2020
  - Marion Koopmans: <https://www.ad.nl/binnenland/topviroloog-koopmans-kreeg-veel-kritiek-dit-jaar-achteraf-is-het-altijd-makkelijk-praten~a9af827c/>
  - Medewerkers van IC's: <https://www.ad.nl/binnenland/mensen-die-doorfeesten-alsof-er-niks-aan-de-hand-is-die-laten-ons-op-de-ic-in-de-kou-staan~a7ccb269/>
- De Volkskrant heeft 12 mensen geïnterviewd, waaronder de vrouw van minister De Jonge en voormalig minister Bruno Bruins: <https://www.volkskrant.nl/kijkverder/v/2020/een-jaar-corona-in-twaalf-interviews~v414727/>
  - Trouw interviewde ook een aantal personen om het jaar mee door te nemen:
    - Marion Koopmans: <https://www.trouw.nl/wetenschap/marion-koopmans-die-bedreigingen-zijn-niet-oke~bcb51dd0/>
    - Maurice de Hond: <https://www.trouw.nl/leven/maurice-de-hond-mijn-mentaliteit-van-overlever-is-vast-genetisch~bf06fe38/>

o Het coronavirus zal de komende jaren vooral in de winter druk leggen op Nederlandse ziekenhuizen en daarom zou er speciaal "winterpersoneel" moeten komen. Dat zeggen artsen in het Algemeen Dagblad. Corona heeft volgens hen een vergelijkbaar verloop als het griepvirus. "Je moet toe naar seizoenarbeiders in de zorg", zegt intensivist Hans Kuijsten van het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis tegen de krant. Hij stelt voor om mensen in de winter als 'reservist' op de intensive care te laten werken als dat nodig is. Ook zou er een reserve-IC kunnen worden gecreëerd, zegt hoofd intensive care Peter van der Voort van het UMC Groningen. "Die kun je in normale tijden voor iets anders gebruiken, maar als de nood aan de man komt als IC. Daarvoor heb je een flexibele schil van personeel nodig dat ook een IC-basis heeft.": <https://www.ad.nl/binnenland/artsen-corona-komt-elke-winter-terug-net-als-de-griep~a8d5ff9d/>

o De GGD's hebben, met anderen, zo snel als mogelijk de Nederlandse vaccinatiecampagne voorbereid. Dat zegt André Rouvoet, voorzitter van de GGD-koepel GHOR Nederland. Wie zegt dat het sneller had moeten, begrijpt volgens hem 'niet hoe het werkt'. 'Onze procedures zijn zorgvuldig. Ik verzet me tegen het woord vertraging.': <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/ggd-baas-vaccinatie-had-niet-sneller-gekund-wie-zegt-van-wel-begrijpt-niet-hoe-het-werkt~bf3cd157/>

o 'Omdat de papa's en mama's zich niet aan de regels houden, betalen kinderen de prijs' dat zegt PO-Raad-voorzitter Rinda den Besten in het Algemeen Dagblad. Zij ziet dat ouders en scholen de randen van de coronaregels opzoeken. 'Hoe goed iedereen het ook probeert, afstandsonderwijs is niet zo goed als in de klas.': <https://www.ad.nl/binnenland/omdat-de-papa-s-en-mama-s-zich-niet-aan-de-regels-houden-betalen-kinderen-de-prijs~a441a5bd/> Ook de Volkskrant heeft een artikel gewijd aan het sluiten van basisscholen: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/kinderen-mogen-niet-naar-school-om-ouders-thuis-te-houden-kon-dat-niet-anders~b02cefdb/>

o Sinds de nieuwe lockdown dinsdag van start ging, is het rustiger in de steden. In Amsterdam, Rotterdam en Den Haag was het voor de aankondiging van de lockdown maandag juist drukker dan een jaar geleden. Maar sinds de aankondiging van het nieuwe pakket maatregelen, inclusief de sluiting van winkels, zakte het aantal parkeertransacties tot 15 à 25 procent onder het gemiddelde van vorig jaar. Er zijn wel verschillen met de eerste golf: het is in de meeste steden drukker dan toen.

o Supermarkten moeten hun deuren sluiten met de Kerstdagen. Die oproep doet FNV Handel aan het kabinet, meldt het AD. De maatregel is volgens de vakbond nodig om het personeel in de winkels rust te geven.

Medewerkers zouden wel moeten worden doorbetaald. "Medewerkers willen na dit zware jaar Kerstmis met

hun dierbaren doorbrengen en niet in een overvolle supermarkt", zegt FNV-bestuurder Mari Martens tegen de krant. "Iedereen heeft het over de zorg, maar ook supermarktmedewerkers lopen op hun tenen.":

<https://www.ad.nl/werk/fnv-sluit-alle-supermarkten-tijdens-kerst~a3944d10/>

o De Volkskrant heeft Ab Osterhaus geïnterviewd, waarbij ook zijn media-optredens ter sprake komen:

<https://www.volkskrant.nl/mensen/viroloog-ab-osterhaus-ik-heb-een-hekel-aan-mensen~b4e12b7f/>

o De Telegraaf sprak met veldepidemioloog Amrish Baidjoe over zijn werkzaamheden bij het Red Team en de aanpak van het kabinet en OMT: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/400191536/de-stelregel-bij-een-ziekte-uitbraak-is-elk-uitstel-betekent-escalatie>

o De Telegraaf heeft een artikel gewijd aan de verschillen in de beleving van de lockdown door mensen op het platteland en in de stad. Hiervoor sprak de krant met inwoners van Rotterdam-Charlois en het Friese Damwâld: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/462859059/beleven-plattelanders-de-lockdown-anders-dan-stadsbewoners>

o Samen tegen corona is nog altijd het motto. Maar de vraag hoe dat moet, verdeelt samenleving en kabinet: <https://www.trouw.nl/politiek/we-strijden-nog-wel-tegen-corona-maar-echt-samen-is-verdraaid-lastig~bbe2afb8/>

o Diverse media staan nog eens uitgebreid stil bij de vraag waarom Nederland later vaccineert dan andere (Europese) landen: <https://www.trouw.nl/binnenland/waarom-nederland-later-begint-met-vaccineren-dan-belgie-en-duitsland~b2f853bb/>

o Voor versoepeling moet alles meezitten, stelt NRC: <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/12/18/voor-versoepeling-moet-alles-meezitten-a4024500>

o De tweede lockdown in een jaar tijd valt veel Nederlanders zwaar. Coronamoeheid steekt in toenemende mate de kop op, vooral bij ondernemers in zwaar getroffen branches. Minister Hugo de Jonge zegt dat de vaccinaties 8 januari beginnen, maar experts waarschuwen voor te snelle versoepelingen van de maatregelen. Het Financieel Dagblad heeft hier een artikel aan gewijd. Dit artikel is als bijlage toegevoegd.

o Het Financieel Dagblad interviewde Steven van der Heijden, ceo van reisorganisatie Corendon. In dit interview stelt Van der Heijden dat er een periode is geweest waar de 'RIVM dictatuur heerste'. "Daar gaan nog boeken over geschreven worden: hoe het RIVM met succes de macht greep", aldus Van der Heijden. Dit artikel is als bijlage toegevoegd.

o De overheid moet een indirecte vaccinatieplicht overwegen, betoogt Brigit Toebes (hoogleraar gezondheidsrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen). Twijfelaars worden niet over de streep getrokken met een plicht in het vooruitzicht, stelt Jos Dute (emeritus hoogleraar gezondheidsrecht aan de Radboud Universiteit Nijmegen): <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/12/18/geef-mensen-na-covid-vaccinatie-meer-vrijheden-a4024468>

o We ergeren ons meer aan elkaar en incidenten lopen vaker uit de hand in coronatijd, meldt EenVandaag op basis van eigen onderzoek. Aan een peiling van het opiniepanel deden 22.000 leden mee. Bijna twee derde van de ondervraagden vindt dat mensen in coronatijd vaker een kort lontje hebben. De meeste deelnemers hebben opvallende reacties van anderen meegemaakt. Veel deelnemers maken melding van irritaties bij dagelijkse activiteiten: <https://eenvandaag.avrotros.nl/panels/opiniepanel/alle-uitslagen/item/kans-op-een-klap-in-je-gezicht-lijkt-groter-dan-de-kans-op-corona-veel-mensen-zien-meer-agressie-in-coronatijd/>

o De leidende rol van het kabinet in de coronacrisis is door de leden van het Opiniepanel verkozen tot de Politieke Prestatie van 2020. Dat is vanavond bekendgemaakt in een speciale uitzending van EenVandaag. Aan het onderzoek deden bijna 31.000 mensen mee: <https://eenvandaag.avrotros.nl/panels/opiniepanel/alle-uitslagen/item/de-leidende-rol-van-het-kabinet-in-de-coronacrisis-is-de-politieke-prestatie-van-2020/>

o De Zwitserse geneesmiddelenautoriteit heeft het coronavaccin van de Amerikaanse farmaceut Pfizer en het Duitse BioNTech goedgekeurd. Eerder deden onder meer het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten dat al. Het Europees Geneesmiddelenbureau komt maandag met een besluit over het vaccin.

o Bij het RIVM zijn tot 10.00 uur vanmorgen 12.282 nieuwe bevestigde coronabesmettingen gemeld. Dat zijn er 281 meer dan gisteren.

o De Britse premier Johnson heeft de coronaregels voor Londen en een deel van het zuiden van Engeland aangescherpt, vanwege het toenemende aantal coronabesmettingen. Zo mogen bewoners Kerst alleen met leden van hun eigen huishouden vieren en moeten ze zo veel mogelijk thuisblijven. Overnachten buitenshuis is niet toegestaan, net zo min als het maken van een reis naar het buitenland. De nieuwe maatregelen houden ook in dat niet-essentiële winkels vanaf morgen dichtblijven en dat iedereen zo veel mogelijk moet thuiswerken. Een aantal dagen geleden noemde Johnson het nog 'inhumaan' om de regels voor Kerst aan te scherpen. Hij zegt het besluit te hebben genomen vanwege een nieuwe variant van het coronavirus, die zich sneller zou verspreiden. "Er is voor mij geen alternatief", zei Johnson. Chris Whitty, de belangrijkste gezondheidsadviseur van de Britse regering, waarschuwde de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) vandaag voor de nieuwe stam. Er is geen bewijs dat de variant ook een hoger sterftecijfer oplevert, schreef Whitty aan de WHO.

○ In heel Nederland geldt nu het risiconiveau 'zeer ernstig', blijkt uit het corona-dashboard van de Rijksoverheid. Vanwege de stijging van het aantal coronabesmettingen geldt nu ook in veiligheidsregio's Zeeland, Friesland, Groningen en Drenthe niveau 4. Voor die vier regio's gold nog risiconiveau 'ernstig'. Een regio gaat over van 'ernstig' naar 'zeer ernstig' als er meer dan een week meer dan 250 positieve testuitslagen per 100.000 inwoners zijn. In Zeeland werd een recordaantal van 234 besmettingen gemeld, schrijft Omroep Zeeland. En in Friesland naderde het aantal besmettingen een recordhoogte, volgens Omroep Fryslân, met 288 nieuwe gevallen.

○ De Europese Unie betaalt minder voor sommige vaccins tegen het coronavirus dan de Verenigde Staten. Uit een vergelijking van The Washington Post blijkt dat Europa 24 procent minder betaalt voor het middel van BioNTech/Pfizer. Voor het vaccin van AstraZeneca zou het gaan om een verschil van bijna 50 procent. De Amerikaanse krant kon de vergelijking maken, omdat een Belgische staatssecretaris de prijzen van de verschillende coronavaccins online heeft gezet. De krant verklaart de prijsverschillen onder meer door EU-subsidies en afspraken over het aantal leveringen.

- Media zoomen ook in op wat Nederland gaat betalen, bijvoorbeeld het Algemeen Dagblad: <https://www.ad.nl/binnenland/de-vaccinrekening-voor-nederland-tussen-de-390-en-531-miljoen-euro~a79d231c/>

• Zondag 20 december

○ De nieuwe en mogelijk besmettelijkere variant van het coronavirus, die momenteel rondgaat in een deel van Groot-Brittannië, is begin december ook vastgesteld in Nederland. Dat meldt het ministerie van Volksgezondheid. Onderzocht wordt om wie het gaat, hoe de infectie tot stand is gekomen en of er gerelateerde gevallen bekend zijn. Het virus grijpt in een deel van Engeland razendsnel om zich heen. Uit voorzorg stelt Nederland vanaf 06.00 uur vanochtend een vliegverbod in voor luchtverkeer met passagiers vanuit het Verenigd Koninkrijk. Het RIVM heeft hier het kabinet over geadviseerd in de nacht van zaterdag en zondag. Het RIVM heeft hier persvragen over ontvangen van onder andere NOS, RTL Nieuws, Hart van Nederland, De Telegraaf, Trouw, Nu.nl en ANP. Deze vragen zijn beantwoord.

- Schiphol waarschuwt reizigers contact op te nemen met hun luchtvaartmaatschappij over reizen uit het Verenigd Koninkrijk. Sinds 06.00 uur vanochtend zijn alle inkomende vluchten geschrapt vanwege een reisverbod dat het Nederlandse kabinet heeft ingesteld vanwege een mutatie van het coronavirus. Luchtvaartmaatschappij KLM kon vannacht nog niet meer informatie geven over wat het reisverbod exact betekent voor KLM-vluchten. Op Schiphol zouden de komende dagen tientallen vluchten aankomen vanuit het Verenigd Koninkrijk. Die zijn op de site van Schiphol inmiddels geannuleerd.
- KLM en Schiphol kunnen in de vroege ochtend nog niet overzien wat de gevolgen zijn van het vliegverbod uit het Verenigd Koninkrijk. Beide bedrijven adviseren reizigers hun website in de gaten te houden. KLM weet wel dat vluchten naar Britse bestemmingen gewoon zullen doorgaan. Hoeveel reizigers zijn getroffen door het besluit is nog onduidelijk. Een woordvoerder van KLM spreekt van tientallen vluchten in de komende weken: alleen al vanuit Londen zouden vandaag acht vluchten vertrekken naar Nederland.
- Het grootste vliegveld van België ziet vooralsnog geen gevolgen van het eenzijdige vliegverbod voor passagiers uit het Verenigd Koninkrijk dat Nederland heeft ingesteld. Er zijn geen vluchten omgeleid, zegt een woordvoerder van Brussels Airport in Zaventem tegenover persbureau ANP. Passagiers uit het VK die Nederland als bestemming hadden, zouden wel kunnen uitwijken naar de Belgische luchthaven. Die is nog gewoon open voor vliegverkeer vanuit het Verenigd Koninkrijk. Reizigers hebben dus de mogelijkheid een nieuw ticket van Londen naar Brussel te boeken.
- Ook België gaat reizigers vanuit het Verenigd Koninkrijk weren. Premier De Croo zegt dat vanaf middernacht voor zeker 24 uur de grenzen dichtgaan. Dan kunnen reizigers niet meer met de trein of het vliegtuig naar België komen, schrijft de Vlaamse omroep VRT. Het land gaat daarmee verder dan het Nederlandse inreisverbod: Nederland weert vooralsnog enkel passagiersvliegtuigen uit het VK. De Belgische beslissing is wel een reactie op het Nederlandse vliegverbod, dat sinds vanochtend 06.00 uur geldt. De maatregel geldt in eerste instantie slechts een dag, omdat er nog wordt overlegd door wetenschappers over de maatregel, aldus VRT.
- In de loop van de dag hebben diverse landen een inreisverbod ingesteld. Sommige landen hebben een vergelijkbaar verbod ingesteld voor reizigers uit Zuid-Afrika, waar ook een gemuteerde variant van het virus is ontdekt. Die variant wordt gezien bij coronatesten in het hele land. Wetenschappers zien dat deze variant veel besmettelijker is en zich sneller verspreidt,

net als in Engeland. Het virus lijkt ook opvallend veel jongeren te raken.

- De toename van het aantal besmettingen in Nederland zou het gevolg kunnen zijn van de verspreiding van de nieuwe variant van het coronavirus. Dat zei Marcel Levi, directeur van de Londense University College-ziekenhuizen, in tv-programma Buitenhof: https://www.vpro.nl/buitenhof/speel~POMS_AT_16381972~marcel-levi~.html
- Diverse experts komen in de media aan het woord. Eric Snijder, hoogleraar moleculaire virologie, zegt dat het niet de eerste keer is dat het coronavirus in de ruim twaalf maanden dat het virus nu bestaat, is gemuteerd. Meestal verandert er dan weinig aan het virus. "Alleen al het spike-eiwit van zo'n virus heeft 1273 aminozuren, en aan 1265 daarvan is niks veranderd. Dit virus is nog steeds voor 98,8 procent hetzelfde als dat van een jaar geleden in Wuhan", zegt hij. Marion Koopmans wijst er daarnaast op dat de snelle verspreiding van een nieuwe variant in Engeland ook andere oorzaken kan hebben. Het kan dat de variant inderdaad besmettelijker is, maar het kan ook zijn dat er een super-spreading event is geweest waardoor net deze variant zich sneller is gaan verspreiden. "Ik hoorde dat het in Oxford Street in Londen vorige week zwart zag van de mensen", zegt ze.
- Het kabinet bekijkt of ook ander vervoer dan het vliegverkeer uit het Verenigd Koninkrijk aan banden gelegd kan worden, met het oog op de nieuwe variant van het coronavirus. Dat heeft minister De Jonge tegen NOS gezegd.
- Frankrijk, Duitsland en de Europese Unie hebben telefonisch overleg gehad over de nieuwe variant van het coronavirus die in Engeland is opgedoken. President Macron, bondskanselier Merkel, voorzitter van de Europese Commissie Von der Leyen en EU-president Michel hebben de situatie besproken, schrijft persbureau DPA op basis van Parijse bronnen. Ze hebben gekeken of een gecoördineerde aanpak nodig is.

5.1.2a

- Turkije stelt een reisverbod in voor vluchten uit meerdere landen, waaronder Nederland.
- Landen in Europa moeten stevigere maatregelen nemen tegen het coronavirus nu er een nieuwe, mogelijk besmettelijkere variant van het coronavirus circuleert. De Europese afdeling van Wereldgezondheidsorganisatie WHO roept daartoe op.

- Bij het RIVM zijn tot 10.00 uur vanmorgen 13.066 nieuwe bevestigde coronabesmettingen gemeld. Dat zijn er 798 meer dan gisteren. Het aantal ligt hoger dan gemiddeld afgelopen week, toen er per dag gemiddeld 10.923 positieve tests bij kwamen. In de ziekenhuizen nam de bezetting toe. In totaal liggen er nu 2113 mensen met corona in het ziekenhuis (gisteren: 2065), van wie 580 op de IC (gisteren: 560), meldt het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS).
- Bijwerkingencentrum Lareb verwacht een bult extra werk door de aanstaande coronavaccinatie. Directeur Agnes Kant is druk in de weer de organisatie startklaar te maken. Kant sprak hierover met het Algemeen Dagblad: <https://www.ad.nl/binnenland/ik-zeg-niet-dat-je-je-moet-laten-vaccineren-of-dat-alle-antivaxxers-gek-zijn~a3d31d3c/>
- Enkele media hebben aandacht voor de Guerilla Mask Force, een beweging van actievoerders tegen de coronamatregelen. Afgelopen zaterdag protesteerden zij bij het RIVM. Zondag 20 december vond een protest plaats bij de piramide van Austerlitz: <https://www.ad.nl/amersfoort/figuren-in-witte-pakken-bezetten-pyramide-van-austerlitz-als-protest-tegen-het-coronabeleid~aa857e7c/>

• Maandag 21 december

- Alle landelijke ochtendkranten staan uitgebreid stil bij het gemuteerde virus uit het Verenigd Koninkrijk, waarbij aandacht voor de gemuteerde variant in Zuid-Afrika in mindere mate is belicht.
  - Algemeen Dagblad sprak met het RIVM, Marion Koopmans, Ab Osterhaus en enkele andere experts: <https://www.ad.nl/binnenland/moeten-we-ons-zorgen-maken-om-mutatie-coronavirus-nederlandse-lockdown-helpt-al-tegen-verspreiding~a400b764/>
  - De Telegraaf sprak met RIVM, Bert Niesters en Ab Osterhaus: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/73251919/coronamutant-maakt-ingrijpen-nodig-dit-is-een-kat-en-muisspel>
  - Trouw sprak met viroloog Bernard van der Zeijst van het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC): <https://www.trouw.nl/zorg/een-nog-besmettelijker-variant-en-nu-drie->

[antwoorden~bbd0e6f8/](#)

- Het Algemeen Dagblad en de Volkskrant hebben aandacht voor privacy in relatie tot een vaccinatiebewijs. Waarbij enkele media ook ingezoomd hebben op de privacy van medewerkers in de zorgsector.
  - Algemeen Dagblad: <https://www.ad.nl/binnenland/weerstand-tegen-prik-nog-groot-in-de-zorg-het-is-twee-voor-twaalf~a16c0f8a/>
  - De Volkskrant: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/vanwege-privacywet-weet-werkgever-straks-niet-welke-werknemer-coronaprik-heeft-gehad~b867559e/> en <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/als-je-deurbeleid-maar-goed-zit-is-de-privacy-in-het-geding-bij-een-digitaal-vaccinatiebewijs~bcee5b04/>
- Het kabinet bekijkt de mogelijkheden voor hulp aan Nederlanders die vastzitten in het Verenigd Koninkrijk, nu reizigers uit dat land op veel plaatsen niet meer welkom zijn vanwege de nieuwe variant van het coronavirus die rondgaat in Zuid-Engeland. In een Kamerbrief schrijft het kabinet dat wordt gekeken naar mogelijkheden voor bijstand, "in het bijzonder voor schrijnende gevallen". Deze mensen wordt geadviseerd om een veilig onderkomen te zoeken "in afwachting van mogelijkheden terug te keren naar Nederland".
- Hoogleraar moleculaire virologie Eric Snijder noemt de "drastische maatregelen" om reizigers uit het VK te weren opmerkelijk. Dat zei hij in het NOS Radio 1 Journaal. In het VK is sprake van een nieuwe variant van het coronavirus, waarbij een twintigtal veranderingen in het virusgenoom is zijn ontdekt. Snijder: "Op een totaal van 30.000, dus dat is nog steeds heel weinig. Dat suggereert dat deze variant van het virus erg lijkt op wat we al kenden." De hoogleraar benadrukt wel dat hij nog geen laboratoriumresultaten heeft gezien van de nieuwe coronavariant, om goed te kunnen inschatten wat er precies aan het virus is veranderd, maar "het contrast met dit voorjaar, toen het virus uit Noord-Italië onze kant op begon te bewegen, is best opvallend", zegt Snijder over de genomen maatregelen. Virussen muteren continu, zegt hij. "Vaak veranderen de eigenschappen dan niet of nauwelijks. Incidenteel heeft een mutatie een positief effect op een virus, zoals een betere verspreiding." Snijder denkt dat de invloed van deze mutatie op het coronavaccin meevalt. "Het is zeer onwaarschijnlijk dat een paar kleine veranderingen in het virale oppervlakte-eiwit betekenen dat een vaccin slechter of helemaal niet meer werkt."
- Ondanks de dringende oproep van de Belgische autoriteiten om vooral niet te komen, staken veel Nederlanders de grens over voor kerstinkopen bij de zuiderburen: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/winkels-in-nederland-dicht-dan-gaan-we-toch-shoppen-in-antwerpen~b2873c5e/>
- Wetenschapsredacteur en 'coronaverslaggever' Maarten Keulemans houdt een column bij nu zijn gezin getroffen is door het virus: <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/corona-en-nu-wat-zijn-tegenwoordig-je-kansen~bb5c00b5c/>
- Kinderen en daklozen zijn kwetsbaar voor achterstand en andere ellende, maar vergeet niet dat voorlopig vrijwel iedereen nog kwetsbaar is voor het virus zelf. Die dreiging verdwijnt niet door kerstwensdenken. Het licht komt van slimme wetenschappers en deze keer ook van big pharma met goede vaccins. Zo schrijft huisarts Joost Zaat in zijn column voor de Volkskrant: <https://www.volkskrant.nl/wetenschap/het-kerstlicht-komt-niet-van-virusrelatieveerders-maar-van-vaccins~b8b5493d/>
- Bas van den Putte, hoogleraar gezondheidscommunicatie aan de UvA en verbonden aan de Corona Gedragsunit, heeft met De Telegraaf gesproken over campagne rondom vaccineren: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1688942941/roep-om-rolmodellen-voor-vaccinatie-woordt-frenkie-de-jongs-prik-gezicht>
- Wanneer het lukt de coronapandemie de kop in te drukken, moet er eind juni een groot uitgesteld oud en nieuw komen, compleet met vuurwerk. Zo'n uitgesteld feest kan als positief perspectief fungeren om nu door de moeilijkste periode van de crisis te komen. Het voorstel voor zo'n 'inhaal-oud en nieuw' komt van VCP, de koepel van vakverenigingen. Daarin zitten onder andere vakbonden uit de veiligheidssector zoals politiebond ACP, de Gezamenlijke Officiëren Verenigingen en ambtenarenvakbond CMHF. De Telegraaf heeft hier een artikel aan gewijd: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1555734571/oud-en-nieuw-in-zomerperiode>
- Met de introductie van een vaccinatiepaspoort ontstaan verschillen, die voor ongelijkheid tussen burgers zullen zorgen. Dat vergt extra zorg voor de kwetsbare achterblijvers, meent hoogleraar filosofie Marcel Verweij in een opinie-artikel in Trouw: <https://www.trouw.nl/opinie/voorkom-sociale-ongelijkheid-door-vaccinatiepaspoort~b196d55a/>
- Het Financieel Dagblad sprak met Robèr Willemsen van Koninklijke Horeca Nederland over zijn werk in het lobbycircuit in en het seniment onder horecaondernemers. Dit artikel is als bijlage toegevoegd.

buiten verzoek

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

T: 030 5.1.2e

M: 06 5.1.2e

5.1.2e [@rivm.nl](mailto:5.1.2e@rivm.nl)

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Stafeenheid Communicatie en Documentaire Informatievoorziening

Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | Postbus 1 | Postbak 5.1.2e | 3720 BA | Bilthoven

<http://www.rivm.nl>

De zorg voor morgen begint vandaag